

עפ"ג 64013/07/20 - אהרן בלום, אור מבואות ירושלים נגד מדינת ישראל, בית המכס ומע"מ ירושלים

בית המשפט המחוזי בירושלים בשבתו כבית-משפט לערעורים פליליים

לפני כב' השופט רפי כרמל, סגן נשיא, אב"ד
כב' השופט אריה רומנוב
כב' השופטת מרים ליפשיץ-פריבס

עפ"ג 64013-07-20

המערערים

1. אהרן בלום
2. אור מבואות ירושלים
ע"י ב"כ עו"ד יצחק דהן

נגד

המשיבה

מדינת ישראל בית המכס ומע"מ ירושלים

פסק דין

ערעור על גזר דינו של בית משפט השלום בירושלים (כב' ס. הנשיא השופט שמואל הרבסט) מיום

21.6.20 בת"פ 38176-10-15.

כללי

1. המערער הורשע על יסוד הודאתו בכתב אישום מתוקן, בעבירה של אי הוצאת חשבוניות מס וכן 7 עבירות של מסירת דוחות הכוללים ידיעה לא נכונה בלא הסבר סביר. המערער נדון לשני חודשי מאסר לריצוי בעבודות שירות, שני חודשי מאסר על תנאי וקנס בסך 8,000 ₪. הערעור מופנה כנגד ההרשעה וחומרת העונש.

2. המערער הועמד לדין עם הנאשמת מס' 1, חברה בתחום יזמות בניה, אשר המערער היה מנהלה הפעיל (להלן יקראו יחדיו: "הנאשמים"). ואלה המעשים: בשנים 2007-2011 עסקו הנאשמים במכירת מגרשים לבניה עצמית במושב מבוא ביתר. הנאשמת מכרה, באמצעות המערער, 8 מגרשים לבניה עצמית ללקוחות פרטיים. הנאשמים לא הוציאו 8 חשבוניות מס על עסקאות אלה כפי שהיו חייבים להוציא כמתחייב בחוק וכן, לא דיווחו עליהן לשלטונות מס ערך מוסף. בנוסף, הנאשמים לא הוציאו חשבוניות מס ולא דיווחו על עסקת מקרקעין נוספת. סכום מס העסקאות אשר לא נכלל על ידי הנאשמים בדיווחיהם התקופתיים למע"מ הינו 738,882 ₪. הנאשמים הגישו דו"חות הכוללים ידיעה לא נכונה לשלטונות מע"מ לחודשים 9/07, 12/07, 4/08, 2/08, 1/09, 4/09, 4/11.

3. בהסכמת הצדדים, נקבע כי יערך תסקיר שירות מבחן בעניינו של המערער, המשיבה תעתור להרשעה ועונש של מאסר בפועל והמערער יהיה חופשי בטיעונו.

טענות הצדדים בערעור

4. ב"כ המערער עותר לביטול ההרשעה, ולחלופין, להטלת עונש מאסר על תנאי וכן קנס בסך 1,000 ₪. באשר להרשעה, טוען הסנגור כי במהלך הכנת תסקיר שירות המבחן ייחס בשוגג למערער הרשעה בעבירה קודמת, וכך נמנע מהמלצה לביטול הרשעתו בתיק הנוכחי. בקשותיו של המערער לעריכת תסקיר חדש עלו בתוהו. לעמדת הסנגור, היה על בית משפט קמא להמתין עד הגשת תסקיר משלים שהוזמן, מה שהיה מאפשר שלא להרשיע את המערער ועל גזר הדין. יש לתקן זאת במסגרת שמיעת הערעור, בהזמנת תסקיר. עוד נטען כי בנסיבות המקרה דנן היה צריך לקבוע מתחם ענישה נמוך יותר, שעיקרו, לכל היותר, ענישה מותנית שבין חודש לשלושה חודשים בלבד בצירוף קנס נמוך שנה בין 1,000 ל - 5,000 ₪, והוסף כי כיום סולק מלוא החוב למע"מ. הוסף כי היה מקום להמתין לתסקיר המשלים שהוזמן, דבר שהיה מאפשר אי הרשעה. וכן, היו 128 עסקאות, מרביתן, דווחו למע"מ, וכולן, דווחו למס שבח. כאשר שלטונות מע"מ החלו בחקירות, פחת מספר העסקאות הלא מדווחות. החברה נקלעה לפירוק ותחילה, לא הייתה הסכמה לתשלום הקנס עד להחלטת בית המשפט לפירוק לפיה הורה למפרקים לעשות כן. כלומר, לא הייתה כוונה להימנע מלדווח על העסקאות. בסופו של דבר, המחדל הוסר וסכום המס שולם על ידי המפרק. הכספים בגין עסקאות אלה, המיועדים למע"מ, הוקפאו על ידי המערער, על פי עצת רואה החשבון, עד לאישור ועדת הקבלה, כפי שנעשה ביתר העסקאות.

ב"כ המשיבה הפנתה לכך שמדובר, למעשה, בתסקיר שלילי שכן המערער לא קיבל אחריות ומטשטש גבולות. שירות המבחן המליץ על עונש מוחשי של מאסר בעבודות שירות. לגבי שאלת ההרשעה, אין מקום להימנע מכך בעבירות אלה, אלא במקרים חריגים שבחריגים. לגוף העניין נטען כי עד היום לא הוצאו חשבוניות ודוחות בגין שמונה עסקאות, מאז שנת 2012. המתחם שנקבע על ידי בית משפט קמא הוא מתון, כאשר המאשימה שינתה עמדתה לאחר שהוסר המחדל, לפיה המתחם יכול להתחיל במאסר של 9 חודשים ולא בעבודות שירות. לפי חוק מע"מ, על המערער היה להעביר הכספים למע"מ מיד וללא קשר לוועדות קבלה. וכן, גם אם הייתה הסרת מחדל, אין בכך להוות תחליף לאי הטלת עונשי מאסר (תוך הפניה לפסיקה בהתאם) והמשקל שיש לתת להסרת המחדל הוא בתוך המתחם. על כן נטען, כי יש לדחות הערעור.

תסקיר שירות המבחן

5. מתסקיר שירות המבחן שנערך בעניינו של המערער עולה כי הינו כבן 49 שנים, נשוי ואב ל - 10 ילדים, ללא הרשעות קודמות. ביחס לעבירות בתיק הנוכחי, המערער שלל כל אחריות מצדו והטילה על גורמים שלישיים. שירות המבחן נמנע מהמלצה טיפולית בעניינו והמליץ שאם יוטל עליו מאסר, הוא ירצה בעבודות שירות.

דין

6. באשר לביטול ההרשעה, הסנגור נשען בטיעונו בענין זה על שגיאה שנפלה בתסקיר שירות המבחן, הנוגעת להרשעה בעבירה קודמת שביצע המערער, ואשר, לשיטתו, עמדה בבסיס התסקיר והובילה להמלצות שנכללו בה. ברם, הסנגור נפל לכלל טעות בענין זה. בתסקיר הראשון שערך שירות המבחן ביום 7.5.19 נכתב כי בשנת 2013 נקבעה אשמתו של המערער בעבירות עבודה באזבסט שלא כדין, גרימת מפגע בנסיבות מחמירות וגרימת זיהום אוויר מחומר מסוכן, בגין נדון למאסר מותנה וקנס. פורט כי הוא מוכר לשירות המבחן מאז אותן עבירות וכי המערער לא קיבל את האחריות על מעשיו. צוין במפורש כי הדבר אינו מופיע ברישומי הפלילי, וכי מסקנותיו של שירות המבחן והמלצותיו בנוגע לתיק הנוכחי נשענות על העדר לקיחת אחריות מצד המערער להכיר לאורך השנים בהתנהלותו הבעייתית ונטייתו המתמשכת לייחס אחריות לגורמים חיצוניים, הן על אותה עבירה והן על העבירות בתיק הנוכחי. חרף זאת, סנגורו של המערער טען בפני בית משפט קמא כי שירות המבחן התייחס לאותה עבירה כאילו היא מופיעה ברישום הפלילי של המערער וכתוצאה מכך הגיע למסקנה שגויה. בית משפט קמא (בדיון מיום 20.6.19) הורה לשירות המבחן להגיש תסקיר משלים בענין זה. ואכן, בתסקיר משלים מיום 21.8.19 הבהיר שירות המבחן כי, כפי שכתב בתסקירו הקודם, ידוע לו כי העבירה משנת 2013 אינה מופיעה ברישומי הפלילי של המערער, הגם שנקבעה אשמתו בה, וחזר והבהיר כי נוכח הקושי של המערער בלקיחת האחריות על התנהלותו הבעייתית ונטייתו לייחס אחריות לגורמים חיצוניים קיים סיכון להישנות התנהגות דומה, ולפיכך, מסקנותיו והמלצותיו לענין הענישה נותרות בעינן. משכך, טענתו של הסנגור בענין זה בשלב הערעור - דיין להידחות.

7. באשר לערעור על חומרת העונש. כלל הוא, כי ערכאת הערעור אינה גוזרת מחדש את העונש, אלא בוחנת את סבירות גזר הדין של הערכאה הדינית, וכי התערבותה בעונשים שנגזרו שמורה למקרים חריגים בלבד, בהם נפלה טעות מהותית, או כאשר העונש שנגזר סוטה באופן קיצוני מרמת הענישה הראויה. לאחר בחינת טיעוני הצדדים, הגענו לכלל מסקנה כי דין הערעור להידחות, הואיל ולא נפלה כל טעות מהותית בגזר הדין.

לזכות המערער עומדת הודאתו במיוחס לו, שהביאה לחיסכון בזמן שיפוטי ולייעול ההליכים, חלוף הזמן מעת ביצוע העבירות, במהלכו לא שב להסתבך בפלילים וכן התרשמותו של בית משפט קמא כי מדובר באדם המנהל שגרת חיים נורמטיבית ויצרנית בדרך כלל, וכי העבירות אינן משקפות את אורחות חייו.

מאידך, לחובת המערער נזקפת חומרת העבירות שביצע, הפגיעה בערכים המוגנים, ובכללם ערך השוויון בנטל המס ופגיעה בקופה הציבורית (ע"פ 5783/12 ניסים גלם נ' מדינת ישראל (11.9.2014)). מדובר בעבירות שרב הפיתוי לבצען וסיכויי תפיסת המבצעים אינו רב. מכאן הצורך במדיניות ענישה מחמירה שמטרתה להרתיע את הציבור מפני ביצוע עבירות דומות. יש לראות את עבריו המיסים ככל עבריו אחר השולח ידו ברכוש חברו, בהבדל שסיכויי תפיסתו של עבריו המיסים נמוכים יותר והוא אף אינו משלם את מחיר ההוקעה החברתית אותו משלם עבריו רכוש אחר. בנוסף, העבירות דנן בוצעו על פני תקופה של כשלוש שנים, בתחום, לאחר תכנון ובסכום משמעותי. בצד הודאתו, המערער מתקשה לקחת אחריות על מעשיו ולהכיר בהתנהלותו הבעייתית, באופן המחזק את משקלו של אינטרס ההרתעה בעניינו. לפיכך, בנסיבות דנן, העונשים שקבע בית משפט קמא מקובלים עלינו ולא מצאנו מקום להתערב בהם.

אשר-על כן, הערעור נדחה.

המערער יתייצב לריצוי עונש המאסר בעבודות שירות על פי חוות דעת הממונה ביום 20/6/21.

ניתן היום, כט' באייר, תשפ"א, 11 במאי, 2021, במעמד ב"כ המערער, המערער וב"כ המשיבה.

מרים ליפשיץ פריבס, שופטת

אריה רומנוב, שופט

**השופט רפי כרמל, אב"ד, סגן
נשיא**